

„**POKROK**“ vychodí každý mesiac Adresa zásielky Administrácia „**Pokrok**“ -- Uh. Skalica (Szakolcza Nym.) Oznamy (inzeráty) účtujú sa ľavne a platia sa vopred. -- Bezmenné a nevyplatené dopisy sa neprijímajú. ::

POKROK

PREDPLATNÉ poštou na celý rok 5 korún za všetky 4 časopisy.
Do cudzozemska 7 korún.
Pokrok samotný ročne 3 koruny.

Politický mesačník venovaný ku poučeniu a vzdelaniu slovenského ľudu.

I číslo 4 krajciare.

I číslo 8 halierov.

Hlavný redaktor:
DR. PAVEL BLAHO.

Rady a pokyny sdeľujeme len v tomto časopise a nie dopisami.

Majiteľ, vydavateľ a zodpovedný redaktor:
JOZEF TESLÍK.

Vyzvanie

ku predplateniu našich sdružených časopisov.

Štvrt roka minul, čo sme započali vydávať naše sdružené časopisy a môžeme smelo tvrdiť, že zaujatosť za ne vznikla i v takých krajoch, kam ešte doposiaľ od nás žiadne časopisy nechodily. Poneváž ale mnoho dotazov dochodí, či vraj možno aj behom roku sa predplatiť, vyzývame všetkých tých, ktorí doposiaľ prihlásení neboli a chcú naše časopisy odoberať, aby sa teraz po uplynutom štvrt roku na 3/4 roka predplatili.

Všetky 4 časopisy: Pokrok, Slov. Hospodar, Remeselnícke Noviny a Noviny Mládeže, stoja na 3/4 roka 3 koruny 75 hal., na 1/2 roka 2 kor. 50 hal. Kto by si žiadal už v prvom 1/4 roku vyjdené čísla, dokiaľ zásoba stačí, môžeme vyhovieť.

Pri tejto príležitosti však musíme podotknúť, že niektorí odberatelia 10—12 čísel prijali a 12—13. číslo vrátili, mysliac si, že s tým povinnosti platenia vyhnu. Toto je mýlny názor, veď bolo v prvých číslach oznámené, že kto si prvé 4 čísla ponechá, toho budeme považovať za riadneho odberateľa, nieto ešte potom, kto si 8—10—12 čísel ponechal.

A preto vyzývame tých pánov, ktorí doposiaľ časopisy dostávali, ale ďalej odoberať nechcú, aby za minulé 1/4 rok nám prislúchajúci obnos 1 kor. 25 hal. doposiaľ neomeškali, veď my musíme papier, prácu, poštovné za nich zaplatiť a nebolo by správne, keby toto neuznali a našu škodu žiadali.

Kto na teraz by platiť nemohol, časopisy ale odoberať mieni, nech nám to oznámi a my radi poshovieme.

Rozširujte naše sdružené časopisy vo vašej okolicy, získajte predplatiteľov, alebo kto to nemôže, nech nám sdelí adresu, kam by sme mali časopisy na ukážku poslať a my budeme mu vďační. Poučné časopisy rozširovať, je vždy zásluhou prácou nielen pre jednotlivca, ale aj pre celý národ. Kto nám pošle 25 takých adries, ktorí ešte naše časopisy nemajú a radi čítajú, ten dostane za odmenu užitočnú knihu.

Vydavateľstvo.

Nešťastná politika!

Pre nezralé národy je politika nešťastím, pre nepoctivých, nesvedomitých vodcov ľudu samovraždou. V našej slovenskej domácej politike dejú sa v posledných časoch strašné veci!

Verte, obetujte, bite sa, nechajte sa zatvárať, platte dobrovoľne pokuty, neverte vrahom, nič im nedávajte . . . a ľud slovenský veril svojim synom, veril slepo, jako národ nezralý, obetoval, dával, bil sa do krve, ba i životy položil za pravdu našu, naplňoval žaláre, árešty a väzenia! A náš ľud veril tak, jako môže veriť len národ nábožensky tak hlboko citiaci, jako sú Slováci a verí ešte i teraz, lebo bývali jeho duševní lekári podávajú mu otravné, jedovaté, politické pilulky, obalené sladkým, cukrovým práškom náboženským.

Viera pustila hlboké korene v dušiach ľudu a ľudia keby aj chceli, nemôžu sa vymaniť zo začarovaného kruhu, v ktorom ich bývali vodcovia, tvrdí, obetiví ľudia, schopní veľkých skutkov, uspali, hypnotisovali.

Preto jako rany hromové dopadajú údery na hlavu ľudu, zrada vodcov oslepuje jako blesk omráčený národ a zavedený ľud.

Najprv zvady, výčitky, hriech, peklo a napádanie každého a všetkého, čo menuje sa poctivým rozošivanie národa náboženskými heslami, zavedenie pomsty do našich časopisov, jako zbrane proti odporcovi, povláčenie živých i mrtvých, bezuzdné napádanie kňazov, učiteľov, notárov, rychtárov,

slovenských advokátov, spisovateľov, hanobenie redaktorov, nadávanie do zlodejov, kmínov, defraudantov, britký posmech z luteránov a kydanie hany na všetkých a na všetko — za krátky čas odvolávanie, odprosovanie, tí samí ľudia, čo urážali, osočovali, nadávali, podozrievali, čo sväto-sväte tvrdili, títo a títo sú škodcovia národa, tupelia náboženstva, zradcovia ľudu slovenského, otroci vlády . . . atď., títo rytieri a poctivci, keď usvedčení boli zo lži, cigánstva a na cti utračstva, neutiahli sa jako kocarom vypráskani psi, keď kráľovský súd odsúdil ich k ťažkým pokutám, nevstúpili do seba a neprestali urážať a podozrievať a trávili jedom svojej zvrhlej mysle ďalej a ďalej uštvaní, pomýlenú slovenskú verejnosť.

Zostali si dôslednými, vernými v zle a hriechu a išli ešte ďalej na klzkej ceste zrkázy a úpadku: Zapriahli sa do káry níp-cvečiku, začali sa líškať perfidným, falošným ľudákom, zamlčali krivdy, páchané na Slovákoch (vyhodenie slov. klerikov) a povychvalujúc Tiszu jako anjela mieru a spravodlivosti, sklonili svoju hlavu do vládného jarma. Ale ani toto ešte neni vrcholom ich politiky.

Bývalý poslanec *Skyčák* zažakoval z mandátu poslaneckého, aby urobil miesto synovcovi ministra orby Ghyllányimu! Nikdy ešte Slovák, odsokočivší od svojho národa, nenapísal na svoje ospravedlnenie niečo obsahove tak ubohého biedneho, myšlienkové tak nízkeho a falošného.

Hľa slovenský katolícky vodca, pútnik velehradský, nábožník viedeňský, zodpovedný redaktor „Ludových Novin“ v Prešporoku!

Smejme sa.

Náš milý a staručký Franko Sasinek, chlúba slovenského národa a verný syn svojho rodu vo svojom mladšom veku vydával v Skalici maličké sošitky pod názvom: „Smejme sa“, v ktorých posbieral vtipy a žarty nášho ľudu slovenského, aby našu dušu obveselil a objaril. Škoda, že vo vydávaní sošitkov „Smejme sa“ nepo-

Zásada závodu:
- Malý zisk,
- Veľký obrat!

Módne súkna, módne dámske látky, pánsku-, dámsku- a detskú konfekciu pre každé obdobie, obdržíte vždy najľavnejšie a to najnovšie jedine v I. závode **Ant. Novotného v Hodoníne, Rynková ul. 8.**

kračoval, zaiste znajúc tie truchlivé časy, ktoré sa na náš slovenský ľud uvalily, vypadlo mu z rúk jeho pero veselosti, zartu a rozmaru.

Takýto výtečný vtip a žart uverejnil minulý týždeň bývalý poslanec bobrovského okresu p. Ferko Skyčák, v „Ludových Novinách“.

Noviny tieto priniesly výborný žart v podobe jeho otvoreného listu ku svojim voličom.

My sme vskutku so žiaľom prijali zprávu o tom, že Ferko Skyčák sa z mandátu svojho poďakoval a slovenský ľud by iste pamiatku jeho nepoškrvnenú a nezkalenú bol zadržal, keď by nie toho famozného otvoreného listu, ktorý je výkvetom duševnej choroby a vysvedčením chudoby pre takzvanú katolícku slovenskú ľudovú stranu, ktorej on bol spolu s Ferdišom Jurigom a Floriánom Tománkom zakladateľom, vodcom a predsedom.

Ponevác sme založenie tejto novej politickej strany vážne nebrali, preto nepozerala ani dnes tragicky na ovocie dvanásťročného politického účinkovania a hlbokého štúdia, lež pozeráme tým spôsobom, jaký si práca tá zaslúžila.

Bola to komedia na ohlupovanie ľudu slovenského osnovaná, pri ktorej sobeckým vyúžitkováním najsvätejších citov náboženských ľudu nášho slovenského v mene Krista Spasiteľa ho chceli zahnať do kalných vod vládnej strany.

Neni dnes na celom Slovensku slovenského katolíckeho kňaza, neni rozumného roľníka a remeselníka, ktorý by súhlasil s tou zkazonosnou prácou týchto ľudí, ktorí rátajú na nízku vzdelanosť ľudu nášho, v mene svätej viery naše náboženstvo pošpatili.

Pozrite len Skyčákov list politický. Božie prikázanie je: „nevezmeš meno božie nadarmo“, a on započína s týmito slovami: „Pochválen buď Pán Ježiš Kristus“.

Keď v prešporskej a nitrianskej stolici zakladali spolky dobytárske maďarské, by naši slovenskí sedliaci vstúpili do týchto spolkov, vyslanec maďarských spolkov tiež započal svoju reč so slovami: „Pochválen buď P. J. K!“ Týmto spôsobom lapajú nábožných slovenských hýlov.

Obsahove asi toto napísal p. Ferko Skyčák. „P. buď P. J. K.. Mili voličia! Na vedomie vám dávam, že som sa z mojho mandátu poďakoval a úprimne ďakujem za vašu dôveru a obetivosť, ktorá v skutku nebola marná. Všetko, čokoľvek sme my Slováci chceli, už sme si vydobili a máme. Vybojovali sme si naše slovenské školy po dedinách a slovenské gymnázium v Trstenej. Vláda naša sa o vás starostlivo stará.

Každý sedliak v Orave dostane od vlády dva voly a dve krávy a ktorý bude žiadať, aj jalovice od žilín-kého kirendeltsigu. Každý kadlec a tkáč dostane lanu a konopie celú fúru. Sľúbené máme soštatnenie administrácie, to znamená, že našich šľúžnóvcov zaženú do paroma a prinesú nám nových z Dolnej zemi a Sedmohradka. Krajina naša tečie mädom a mliekom, všetko máme a to sme si my vydobili. Zo srdca ďakujem všetkým pánom notariusom, šľúžnóvcom a pisárom za ich služby, ktoré nám konali. Slavnému kňazstvu ruky ľubam za duševné obsluhy a prajem, aby sme sa všetci v kráľovstve nebeskom radovať mohli so sv. patronom našim nie svätým Štefanom, ale so Štefanom Tiszom, v ktorom dôveru skladáme. Aby ale Pán Božko vám všetkým milostivým byf ráčil a našu svätú vieru by sme si oslávili, za nástupcu svojho vám odporúčam horliteľa cirkve našej katolíckej pána Ghylányiho. Tak nám Pán Boh pomáhaj. Váš Ferko Skyčák“.

Slováci plačte! Klassický dokument politickej vyspelosti. S Kristom započína, vláde odovzdava a slávu večnou končí.

Za svojho nástupcu mal ale odporúčať nie synovca ministra Gyillányiho, ktorý vraj klassicky hovorí slovensky dľa pánov farárov oravských, ale Floriána Tománka, ktorý pre prešporskú stolicu svojou neunavnou prácou vydobil, že pri zakladaní dobytárských družstiev pán Zoher započínal a končil svoje reči s „Pochválen“ om.

Katolíci plesajte, luteráni škiepajte a čo máte zdravý rozum, smejte sa, že komicky započatá kat. ľudová strana slovenská aj komicky skončila.

Rolníci, kúpte si roľa v Skalici.

Mesto Skalica ešte pred tromi rokmi uzavrelo na návrh dra Okánika, že salaš aj s pripojenými roľami, ktoré mestu ani 1 procent hodnoty neniesly, z čiastky na horu obráti, budovy a úrodnú čiastku ale odpredá, a týmto spôsobom prepustí do rúk skalických a okolitých roľníkov 55 katastrálnych honov (jutár a 1410 □ siah. čili 149 meríc) polnosti.

Odpredaj sa bude vydržiavať 20. apríla b. r ráno o 9. hodine na mieste. A síce započne sa s odpredajom „Malej Breziny“, ktorá má 18 kat jutár. 1121 □ siah, a síce 25-tych dieloch po dvoch mericiach odpredaná bude. Podmienky sú veľmi prajné, ktorýkoľvek maličký roľník, či v Skalici alebo v Mokromháji, môže si kus dobrej zeme prikúpiť. Zaplatí tento rok len štvrtú čiastku a to ostatné behom päť rokov.

Podobným spôsobom salaš, pozostávajúci z bytov, maštal a veľkej stodole a

ku tomu patriace rofa z „Hrubej Breziny“, 21 kat. honov a z „Kopečnice“ 15 honov, pekná roľnícka usadlosť, dľa nášho rozmeru 37 kat. honov a 289 □ siah čili po 600 □ siah, to rob 99 meríc a 89 siah. 20%,-ov sa složí jako vadium, 1. novembra, keď do úžitku vstúpi, priplatí 5%,-ov a ostatnú kúpnu cenu behom päť rokov môže zaplatiť.

Mesto naše týmto spôsobom chcelo docieliť, by roľnícky náš ľud do rúk svojich dostal zem. Ku porozumeniu uvedieme podmienky licitácie.

Podmienky sú nasledujúce:

Pod predaj príde:

1. a) V skalickom novom katastru pod m. p. č. 10160 sa nachádzajúca „Malá Brezina“, 18 honov 1121 □ siah obnášajúca roľná poloha (t. j. 29.92! □ siah = 49 521 meríc), v čiastkach po 1200 □ siah, súhrnom 25 čiastok.

Vyvolávajúca cena za jednu mericu je 400 kor. — 10%, t. j. 40 kor. na každú mericu rátajúc, musí ten, kto najviacej podal, ako zábezpeku k rukám dražbu vedúcemu mestskému úradníkovi složiť.

Táto zábezpeka sa potom do kúpnej ceny zaráta.

Ponevác táto poňnosť je do 31. oktobra 1914 mestom prearendovaná, kupujúci vstúpnu do pravého úžitku len 1. novembrom t. r. a sú povinni nasledujúce platebné podmienky zachovať:

b) Po udobrení kúpy mestským zastupiteľstvom a u. kr. Ministerstvom vnútra, vlastne od oznámenia tohoto odobrenia rátajúc za 30 dní, je kupná cena razom splatná, alebo kupujúci môže aj tak svoje splatenie vykonať, keď behom týchto 30 dní 25% summy zaplatí hotove, ostatok ale rátajúc od 1. novembra 1915, v 5 ročných rátoch, každý rok 1. novembra so 6%-ými úrokmi zaplatí a len keď sa preukáže kvitanciou, či už na celý obnos, alebo len na 25% splátok, môže do užívania pozemku vstúpiť

2. V novom katastry pod m. p. č. 9956, takzvaný „salaš“ pod 9956 kat. h. a 422 □ siah, hospodársky majer so všetkými stavbami a ďalej pod m. p. č. 10005 takzvaná „Hrubá Brezina“ oracia pôda, — až k hornému koncu tamojších lúk siahajúca čiast (26.1160 = 4.1533), t. j. 21 honov, 1223 □, či 58.04 meríc, — konečne pod m. p. č. 9953 nachodiaca sa „Kopečnica“ pod 15 h. 666 □ (41.11 meríc) oracia pôda, — všetky tieto nemovitosti dohromady razom sa predajú.

Vyvolávajúca cena 20.000 korún.

Z týchto 20%, to jest 4000 korún musia sa ako zábezpeka buď v hotovosti, alebo v štátnych papieroch, či v sporiteľnej knihe do rúk dražbu vedúceho úradníka složiť, ktoré sa do kúpnej ceny zarátajú. Platebné podmienky sú tie isté, ako horejšie. Vlastníctvo možno nastúpiť až od 1. novembra b. r. a platí sa môže po udobrení do 30 dní naraz, alebo v čiastkach a síce 25% hneď, ostatné od 1. novembra 1915 rátajúc so 6%-ými úrokmi v päť (5) čiastkach a síce:

I.	časť 1. novembra 1915.
II.	„ 1. „ 1916.
III.	„ 1. „ 1917.
IV.	„ 1. „ 1918.
V.	„ 1. „ 1919.

Celá kúpna summa môže sa po prípade nebezpečia gruntoknihovne vteľiť nechať.

V tomto páde musí kupec svoj v cene aspoň trojnásobnej tejto kúpnej ceny stojací ma-

jetok ako záloh prepustí Trovy intabulácie a extabulácie nesie ovšem kupec sám a od poisteného obnosu mestskej kasse 6% úroky platiť.

3. Mesto odkúpené pozemky len vtedy kupujúcemu do vlastníctva odovzdá a na jeho meno prepisať dovoľí, až celú kúpnu cenu i s úrokami zaplatí.
  4. Všetky štemplové a prepisné trovy nesie kupujúci.
  5. Kupujúci sú povinní všetky tieto podmienky a ustanovené termíny presne zachovať.
- Ten, kto by tomu nevyhovelo, bude považovaný za zbehnúť z kúpy, utratí zábezpeku (vadium) a na zaplatené ráty má len toľké nároky, koľko zostane z vypísania a prevedenia novej dražby a s tým spojených trov.
- V takom páde má mesto právo s majetkom dľa ľubosti disponovať.
6. Každý kupujúci musí na znak porozumenia s týmito podmienkami, toto podpísať.
  7. Všetky z tejto dražby a z nej povstalých kúpnych smlúv povstale spory rieši tunajší kr. u. okresný súd a obydvie stránky podvolujú sa jeho summárnemu riešeniu.

Vydal: Dr. Uzonyi,
hlavný notár.

Čo nám je potrebné.

III.

V predošlom čísle nášho „Pokroku“, to jest: v II. časti tohoto článku, spomenul som, že keď ešte raz toľko by sme mali spolkov, družstiev, organizácií, všetko to je málo, ale ustavične napred a napred. Vynasnažovať sa musíme, aby sme ich nie len raz toľko mali, koľko ich už teraz máme, ale aspoň štvor — päťnásobne. A jestli chceme žiť, jestli chceme, aby si nás všimli, jestli chceme, aby aj na nás ohľad brali, zapotreby je nám hýbať sa; potrebné je nám pracovať, potrebné je nám organizovať sa, spolky a družstvá utvárať, v spolkoch aby sa ľud poučil, vzdelal; družstvá aby mu boly výpomocné, po ruke idúce; organizovať sa musíme a je nám to potrebné preto, aby sme tvorili jeden jednotný celok, v ktorom by naše jadro, naša sila bola shrnutá a v pohotovosti.

Na celej našej zemeguli jeden každý, a každý jednotlivý národ jestli nemá zahynúť, musí si utvoriť dajakú organizáciu, musí byť v dajakej forme, spoločnosti. No, a teda? — Či my Slováci sme nie národ? — Sme! My Slováci sme národ na svet súci, na všetko dosť vtipný a schopní. Zahynúť nechceme, ale žiť. Sorganizujeme sa a ukážme svetu, ukážme našim odporcom, protivníkom, našim úhlavným nepriateľom, že aj my voľačo zavážime, že aj my žijeme tak, ako aj iné národy slobodné, že aj my vieme so životom zápasíť, že aj my vieme, od čoho muchy dochnú, čo je nám osožné a čo škodlivé. Ukážme svetu a spojme sa na

sebaobranu, že aj my máme silu, aj my máme schopnosť a dobrú vôľu k životu. Veru to; to je nám potrebné. Organizovať sa, aby sme neboli roztrhaní, rozcapartení, každý sám pre seba; sružovať sa a spolčovať sa. Bez spolkov nijako obstáť nie sme v stave, ale tým skôr zahyneme. A preto nešahujeme trochu práce a organizujeme sa.

Čistá a neomylná pravda je to, že národ bez organizácie je iba hrbou ľudí zkaže ruka, zkaže noha; je iba stádom, ktoré ku svojmu vlastnému právu nemôže prísť. Národná organizácia je telom tohože národa, ktorý je zorganizovaný.

Nuž a či my Slováci sme ľudia zkaže ruka, zkaže noha? Nie sme to, lebo my Slováci svojou prítulnosťou k tejto zemi, svojim viac než tisícročným poddanstvom v Uhorskej krajine, sme ešte vernejšie diatky tejto vlasti, nežli sami Maďari, ponač naše poddanstvo v Uhorsku je staršie, ešte z tých predchádzajúcich časov, keď tu Maďarov ešte ani nebolo. Povedomie o uhorskej vlasti našej, v nás každom jednom Slovákovi je tak pevné, že ani len predstaviť si nevieme inakší štátny útvar. Nuž a vzdor tomu predsa sme stádom len takým, ktoré ku svojmu vlastnému právu nevie a nemôže prísť. A ani neprijdeme, pokiaľ sa nesorganizujeme v jeden celok, svoje sily nesosústreďíme; pokiaľ sa neutvoríme v žulu i najsilnejším úderom a bleskom vzdorujúcu.

Teda ta sa: Hor sa milí a drahi vodcovia naši! Neleňte! Dajte sa s chuťou do práce a vysvetlite ľudu: nám, čo je to a načo je to. Som presvedčený, že máte vedomosť o zaostalosti našej. Vzmužte sa a vyhrňte rukávy, rozopnite kabáty svoje a pracujte medzi ľuďom na vás sverenom. Verte, že vašu namáhavú prácu korunuje zdar a odplati Boh i vďačnosť národa. Veď sebe, svojej krvi, dobre učitite, keď prebudíte ľud slovenský, keď ho zorganizujete politicky a hospodársky pod prápor našej slovenskej národnej strany. — Áno, to, to nám je potrebné. Na tom máte stáť vy vodcovia a jeden každý verný Slovák, aby sme boli pohromade spojení v jedno. Zpomedi nás všetkých dosť sa najde vodcov, ktorí prevezmú rôzne práce a výkony na seba. Aj roztratený huf môže jednotne pracovať a tak svetu sa predstaviť vo svojej forme, vo svojom spôsobe. — Či nie je tak? —
ský.

Získajte predplatiteľov!

Rumunsko proti Rakúsko-Uhorsku.

Shromaždenie kultúrnej ligy v Bukarešti.

Prvým rečníkom bol tajomník ligy Lucian Bogdan. Rečnil o položení Rumunov v Bukovine a ostro napádal rakúsku vládu, lebo potláča bukovinských Rumunov. Osvedčil sa, že národnostná otázka v Bukovine môže sa riešiť iba tak, jestli Rumuni do-

stanú, čo im patrí. Bez toho v Bukovine pokoja nebude, tým menej, že Rumuni sú tam vo väčšine.

Proti rakúskej a maďarskej vláde.

Keď sa potlesk po reči Bogdanovej utišil, ujal sa slova Emil Antonescu, prof. práva na universite v Bukarešti. Líči kultúrny stav sedmohradských a vôbec uhorských Rumunov, ktorých vládny systém maďarský kultúrne ožobračuje. Štyri milliony Rumunov má len štyri gymnásia, teda na million Rumunov padne iba jedna stredná škola. Oproti tomu rakúsko-uhorski štátni príslušníci, žijúci v Rumusku, majú jedenásť stredných škôl Rumuni každému dožičia, aby si rozvíjal kultúrne a ešte aj tých 300.000 rumunských židov, o ktorých maďarské časopisy píšú, že ich tu prenasledujú, majú osem stredných škôl a len od nich závisí, aby mali aj viac. Za takýchto okolností Rumuni majú právo protestovať v záujme kultúry sedmohradských Rumunov.

V dejinách rumunského kráľovstva zostane pamätným, že sme za 30 rokov boli spojencami takého štátu, ktorý nás a bratov našich brutalizoval a do krvi urážal. Naše školy, naše chrámy pozatvárali a bratov našich bili do krvi. A my sme to všetko ztrpeli, lebo brániť sme museli tento Rumunmi obývaný ostrov. Minulý rok nás však prebudil. Nahliadli sme, že v záujme pokoja ztrpeli sme ohavnosti od takého štátu, ktorý ač bol našim spojencom, nepovažoval si za povinnosť obrániť česť rumunského kráľovstva. Rakúsko-uhorská monarchia tak menila svoje chovanie jako ten najväčší bedár voči násiliu.

Náš spojenc mal dvojakú politiku: politiku maďarského imperializmu, stvoril za našim chrbtom mohutné Bulharsko, aby potom slobodne mohol pohltiť uhorských Rumunov. Mal potom i druhú politiku: vždy koketoval s tým slovanským národom, ktorý bol práve silnejší. A to všetko šlo na vrub Rumunska. Maďari sú takí, jakými ich znáte. Nikoho nemožno síce brať na zodpovednosť, že sa bláznom narodil. Každý turanský národ a tak i maďarský trpí na charakteristickú nemoc, na t. zv. turbatio sanguinis (nepokojnú krev).

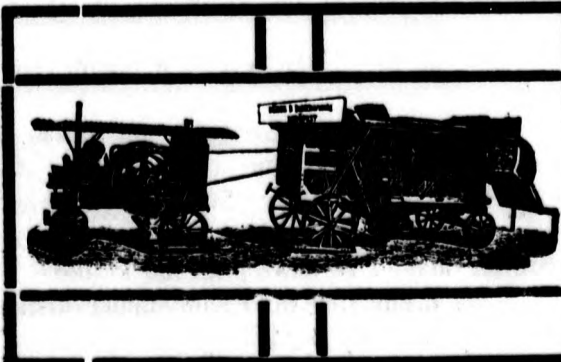
Ľud rumunský s právom môže požadovať, aby vláda neuzavierala spojenecké spolky s takým štátom, ktorý spočíval na vulkáne.

Hrozby.

Antonescu svojou rečou rozohnil duše. Generál Stojka, najpopulárnejší hodnostár rumunskej armády skončil takto:

Uhorsko chce opevniť Karpaty proti nám, ale to marná námaha, to sa mu nepodari, lebo my máme vojakov nie len tu v Rumunsku, ale i tam v Sedmohradsku.

Plukovník Boerescu, povedal: My vojaci nevieme rečniť, my vieme len veľať na atak a na palbu, ale toto potom má už o päť minút aj svoj výsledok. Predtým nikto nevedel, či je Rumunsko pred Dunajom a či za Dunajom. Ja len toľko poviem: Pride oka.

K nastavujúcej mlatbe upozorňujeme ctených hospodárov, aby si pred zaopatrením motora alebo mláfacej garnitúry vyžiadali na každý pád najprv nabídku od firmy
B. DÉNES, komanditná spoločnosť, Budapešť, V., Lipót-körút 15.
ktorá má zastupiteľstvo J. Krátkeho, fabriky na stroje v Prerove
Obrázkový cenník a rozvrh cien zasielame zdarma. Dopisuje sa v slovenskej reči

mih a my pohneme sa ku sedmohradským horám! Reči prestanú a pušky a bodáky vykonajú už svoje!

Po týchto slovách opravdový orkán súhlasu zaburácal obrovskou, obecenstvom napchanou dvoranou. Celé shromaždenie volalo:

Pôjdeme všetci oslobodiť si bratov!

Slovenský Spolok „Detvan“ v Prahe

vydal svoju zprávu na roky 1882—1913, to jest: od svojho založenia až po tento rok, v ktorej opisuje svoju činnosť od začiatku a podáva výročnú zprávu na rok 1912—1913.

V knižke sa nachodí i soznam všetkých členov, soznam podporovateľov a výkaz zbierok

Ku knižke je pripojená nasledujúca prosba:

Všeobecne uznáva sa veľký význam českých škôl pre slovenskú študujúcu mládež. So stanoviska národno-výchovného slovenský spolok „Detvan“ je dôležitým doplnkom pražských českých škôl. Kto nepracoval v Detvane, ťažko ocení jeho dôležitý význam. My, ktorí sme vyštudovali na maďarských školách, ktorí sme všemožne utajovať museli svoju lásku k národu, v našom spolku prežívame všetku radosť svojej mladosti, zmarenej v maďarských školách, tu nabývame sily a chuti k ďalšiemu boju!

Mnoho práce by bolo v našom spolku, mnoho je ešte nezoranej pôdy, však žiaľ, skromné prostriedky nedostačujú. Slovenská verejnosť ešte vždy nevšima si hesla: „Pamätajte vždy a všade na slovenskú študujúcu mládež“ tak, ako bratia Češi. Sme vo veľkých nesnádzach zvlášte teraz, keď počet členov menovite z chudobného roľníckeho ľudu neprestajne rastie. Podpory poskytované im Jednotou a Radhošťom nepostačujú; sú odkázaní na náš spolok, ktorý nateraz tiež je úplne vyčerpaný a tak miesto pokojného študo-

vania musia sa sháňať po vedľajších zárobkoch, aby mali aspoň na tú skyvu chleba.

Ale ešte iná starosť zafahla na náš spolok. Rastúci počet členov potrebuje väčšej miestnosti. Malá predsieň Radhošťa, kde máme umiestnenú knižovnu, nevyhovuje vôbec, tiež skromná úradovňa Jednoty nezodpovedá požiadavkom našich schôdzok a spev môžeme cvičiť len v reštaurácii, čo je ohromnou farchou pre chudobných členov. Je pochopiteľné, keď miestnosti, kde sa schádzame, sú tak roztratené, že sa zmari mnoho času, veľa groší a predsa nemôže byť naša činnosť tak dokonalá, ako keby sme mali primeranú miestnosť, kde by sme v spolkovom záujme nerušene mohli pracovať.

Preto obraciame sa k Vám s tou snažnou prosbou, aby ste nám láskave prispeli na pomoc a tak potvrdili našu dôveru k slovenskej verejnosti. Tu máte Detvan ako slovenské učilište v malom vydaní, poprajte mu ešte miestnosť, kde by sa mohol shromažďovať, poprajte mu žitíu v práci a nie živorenia, sputnaného nedostatkom hmotných prostriedkov“.

Nasledujú podpisy.

Príspevky možno poslať na adresu spolku: Slovenský Spolok „Detvan“ v Prahe, alebo i na redakciu „Pokroka“ v Skalici (Szakolcza).

D O P I S Y.

Z Holiča. Za starodávnych tureckých časov bývalo v obyčaji, že keď turecký sultán nebol spokojný s niektorým pašom svojim, zaslal mu hodbavnú šnórku, by sa obesil. V Turecku obyčaj táto už vyhynula, u nás sa ale ešte udržala. Minulý týždeň zaslal pán hlavný župan Craus našemu hlavnému slúžnemu Kolomanovi Szabó takú hodbavnú šnóru v podobe suspenzie. Suspenzoval ho z úradu a na miesto jeho zaslal barona Jozefa Majtényiho.

Vládnej strane nik na svete tak oddané a výborné služby nekonal, jako práve Ko-

loman Szabó. Jeho účinkovanie pri vrbovských voľbách a pri poslednej skalickej sú svetochýrne. Kniha Scotusa Viatora asi na 30-tych stranách sa zaoberá s jeho nariadeniami, jako s dôkazmi našej administratívnej spravodlnosti.

Murín vykonal svoju povinnosť, murín môže odísť. Práve tí, ktorým vykonal najlepšie služby, odvrátili sa od neho a zahánajú človeka ani nie 40-ročného do chudého chleba penzie, ba azda aj utratenia svojej existencie.

Dlhý boj sme my viedli s našim pánom slúžnym, všetky čísla „Pokroka“ sú toho dôkazom. My sme boli slabí, panská láska, ktorá býva na zajačom chvoste, bola silnejšia.

Myslíme, že nový pán hlavný slúžny, ktorý je i hmotne neodvislý človek, s nami dfa spravodlnosti a práva pokračovať bude.

Dopisovateľ.

Z Krušoviec.

Slavná redakcia! Kto číta aké-také novinky politické, zaiste spozoroval, čo len v pár riadkoch spomenuté vyjednávačky ministerského predsedu grófa Tiszu s národnosťami. Ja som to tiež čítal a nijako mi to neide do hlavy, že čo len toto môže znamenať. Čo to môže byť, že konečne nás zabudnutých a celkom odstrčených a zaznávaných spozorovali, nás si povšimnuli?

Nevyjednával sice s našimi predákmi, toto ale nič na veci nemení. Národnosť jak národnosť. Keď budú rumunské požiadavky uznané a splnené, tiež musia i naše slovenské volanie počuť a oprávnenú prislusnosť aj nám prideliť. Pokiaľ neni vyhoveno všetkým rassám, každej národnosti, zatiaľ pokoja nebude, ba ani byť nemôže.

Múdro jedná pán ministerpredseda, keď sa chce pokonať a dorozumeť s národnosťami; veď to len na osoh môže byť a bude slúžiť vlasti. Keď sú obyvatelia krajov spokojní, viac pozornosti venujú krajinskej správe a zákonodárstvu, čím je už vyhrané na tom, čo je takmer najžiaducejšie.

Až sa najdu takí ľudia, ako sú Apponyi a spol., ktorí nemajú dôvery v nás národnostiach, príde čas, že sa presvedčia o tom,

BESEDNICA.

Strakoš a beloch.

Zo sedliackeho života.

„Ženo, očuj!“ prehovoril sedliak Matula pri snídaniu, — „prichystajže mi moje lepšie šaty; ja pôjdem dnes do Holiča na jarmok. Chcem sa pozreť, či by som pre nášho Strakoša dajakého párnika nenašiel“.

Žena prichystala šaty a keď Matula porobil poriadky okolo hospodárstva a v dome, preobliekol sa a vybral sa na cestu. Než ale vyšiel zo dvora, pozrel ešte do maštale, kde Strakoš, — dvojročný, ešte nie celkom vyrástnutý volék, — si pri plnom hrante (válove) odľukoval. Preto mu dali meno Strakoš, lebo mal na chrbáte a na stehnách mnohé čierne a barnavé flaky, kdežto ináč bol biely.

Sedliak poľapkal toto pekné zviera a prihovárал sa: „No, Strakošku, môžeš sa tešiť. Keď Pán Boh dá, privediem ti kamaráta domov“.

Neviem, či to Strakoš aj pozorujem, ale to viem, že Strakoško začal od radosť prestupovať a skoro tancovať; možno, že len preto, keď ho gazda potľapkával a poškrabkával.

Na jarmoku bolo hlučno a veselo;

statky stály v dlhých radoch a očakávaly kupcov. Pomaľučky a skúmave kráčal Matula pomedzi nimi, prezeral a obzeral kus za kusom. Boli tu pekné kuse lichvy a mnohý, čo do farby, do postavy, alebo do veku, bol by sa srovnal s jeho Strakošom, Ale Matula je obozretný hospodár; on hľadá pri volovi viacej na vnútrajšok, ako na zovňajšok. Volek, ktorý má prívětivé oko a pokojné držanie, viacej ho vábi, jak peknej postavy, ale vzdorovitého oka vól.

Pri jednom, celkom bielom, ale ináč nepeknom, ba skoro až mizernom volkovi, zostal Matula stáť. Výška a postava ešte obstály, ale farba! Pri tom bol volék chudý, len kosti a kože trčaly.

„Strýčku, tento volék doista zle žerie!“ oslovil Matula predáča.

„Veď on by vám žhrau, keď by mau len čo“, odpovedal gazda. „Veru áno; on by žhrau, keď by mau. Ale ja nemám inšej krme pre neho, iba fazouisko a ovesnú saumu“.

Matula prezerá volka so všetkých strán; zkúma a vypytuje sa na všetky vlastnosti jeho a konečne sa sjedná a za lacný groš kúpil chudého, ale ináč dobrého kamaráta pre Strakoša.

Jurko, Matulov 10-ročný synok, hneď po škole išiel tatkovu naproti a postretnuli

sa ale hodinu cesty za dedinou. Teraz si vykračovali v trojici. Na pravo sedliak, na ľavo Jurko a v prostriedku kúpený vól.

Keď už boli za humnami, Jurko bežal popredku domov, aby zvestoval mamke tú novinu a potom odviazal Strakoša a vyvie-dol ho na dvor.

Tento jakosi nedôverive a nie priam prívětivo pozeral na svojho nového kamaráta, ale nechal sa predsa bez všetkého odporu s ním na jednu retiazku priviazať.

Teraz kráčali spolu po dvore, hore a dolu, jako ich Jurko vodil a Matula so ženou pozerali na ne. Slušaly ku sebe jak náleží, len tá farba nie. Však ale to Matulovi nič nevadilo; bol s kúpou celkom spokojný. Keď ich do maštale viedol, Beloch, doista ustáť, ponáhľal sa predkom, ale sedliak ho zadržal. „Ostaň len po zadu; Strakoš tu bol škorej ako ty a on už vie aj domáci poriadok!“

A tak sa aj stalo a bolo napotom vždy tak.

Beloh sožral predloženú mu porciu s veľkou chuťou a potom ustáť uľahnul do čerstvo nastlanej slamy. Strakoš len pozeral a čosi ako záviš sa v ňom pohlo; doista sa obával, že teraz príde na krátko.

Na druhý deň ráno sám Matula obstarával svoje volky a páčilo sa mu veľmi, keď

že to dorozumenie, ktoré chce ministerpredseda, je potrebné, a že každý svedomitý človek musí svoju povinnosť vykonať, aby toto dorozumenie čím skôr nastalo.

Hovorím čím skôr, lebo v tomto dorozumení bude zahrnuté aj vyučovanie v materinskej reči v školách. Veď sú to nesnesiteľné pomery, aké nastaly ohľadom tejto tak vážnej pre nás otázky. Ani len náboženstvo: katechizmus a bibliu nechcú mnohí kňazi v materskom jazyku učiť; tu u nás veru nie, a tak celkom hlúpe ostanú naše deti. Takýmto poriadkom ľahko by sme vyšli na psí tridsiatok. Naši potomci by ani nevedeli, kto ich stvoril. Teraz azdaj nastane náprava V. Krušovský.

Z Dežerice.

Vážení páni redaktori!

Milí rodáci! S radosťou som prijal mne doručené prvé čísla sdružených časopisov, len že vy ich zasielate do Tenčína a to je chybné, lebo ja už od 8 rokov tam nebývam, ale tu v Dežericiach. Teším sa tomu a prihlasujem sa za stáleho odberateľa a spolupracovníka; ja Vás budem informovať o našich pomeroch tunajších, v tomto zaostalom kraji. Ďalej sa teším tiež tomu, že tu je veľmi potrebné rozširovať dobré časopisy, a ja budem môcť toto dielo konať, bo toto nie je kraj, v ktorom šovinismus panuje, ale nevedomosť a nevzdelanosť, a to je ešte väčšia chyba pre ľud. Sdelujem Vám moju pravú adresu a pozdejšie Vám budem obširnejšie písať. Zasielajte mi všetky štyri časopisy.

S rodáckym pozdravom J... K...

Smolinsko, dňa 27. marca 1914.

My máme v našej škole tiež už zavedenú vyučovaciu reč maďarskú, trebárs je škola obecná, ktorú sme si my vystavili za naše peniaze, tiež i učiteľov si platíme sami, a všetky trovy školské. Keď príde platíť na školu, to je vraj obec na to, ale na to už práva nemá, že by si mohla rozkázaf, v akej reči sa tam majú naše detky vyučovať? Zo začiatku, ba i do nedávna sa vyučovalo všetko v tej našej sladkej reči slovenskej, v ktorej sme sa i zrodili a za ktorú teraz bojujeme. Jak je to len ťažká vec pre slo-

obydva s dobrou chuťou žuvaly. Keď ale Beloch, nezvyknutý na tak hojnú a dobrú krmu, ustával, pohľadal ho Matula a prihovoral sa mu: „Musíš pekne krásne tvoju porciu zjesť, mój Belošku; len tak budeš potom silný a tučný. Pozri, Strakoš je už hotový! Pokrm a nápoj držia sily pohromade, to platí o ľuďoch tak, jako aj o voloch“.

A Beloch sa pričínili. Strakoš len bokom pozeral; nepáčilo sa mu, že gazda len nováčkovi lichotí a na neho sa ani nepozre. Keď ale gazda aj ku nemu prišiel a ho za uchem poškrabkal, čo on ešte od svojich telacích dob veľmi rád mával, už bolo zase dobre.

„Nemusíš sa, Strakošku, hneď durdiť“; prihováral sa tomuto; — veď ty si predsa mój pekný volok“.

A jako by tomu bol Strakoš porozumel, i hneď začal poskakovať a tancovať. To keď videl Beloch, pustil sa tiež do tancu a Matula sa smial a tešil, že tak dobre pochodil s touto kúpou.

Strakoš a Beloch sa čochvľá skamarátili a keď ten čas došiel, že boly do voza, alebo pred pluh zapriahnutí, obidvaja náležite sa do toho vložili a jeden druhému statočne pomáhaly.

venské dietky mondokovať v maďarských knižkách. Ako prv, tak ani teraz sa nikto nenajde, kto by sa vedel zastaf za to, len každý mlčí a trpí túto krivdu, aby len neprišiel do pohoršenia s pánom učiteľom, ktorý z čiastky učí len za odmenu. Že má na to dozerať školská stolica? Je pravda, ale u nás sú aj v tej školskej stolici voľaktori, ktorým na tom málo záleží, vyučuje-li sa maďarsky, lebo slovensky. Ba ešte aj tým, ktorí by sa vedeli za to zastaf, prekazia pokrok v ich činnosti. Nedivme sa potom, že naše dietky vychádzajú zo školy nie vzdelané, ale ohlúpené. Tomuto je na príčine len to vzbjanie tej maďarčiny úbohým dietkam do hlavy ešte i vyše práva.

Každý rodič by si mal pred seba vziať, aby jeho dietky boly vzdelané, ponevác ale v našich školách si tej vzdelanosti nadobudnúť nemôžu, preto ju musia vyhľadávať v čítaní dobrých kníh a časopisov slovenských. Mládež by mohla mnoho zdaru čerpať z „Nov. Mládeže“, ktoré začaly t. r. vychádzať a preto by nemalo byť takého mládenca, ktorý by tieto noviny nečítal a si nepredplátil. A preto drahá mládež, vám tieto noviny zo srdca vrele odporúčam. Preto hájme svoje práva a zastávajme ich. Nehovorme len po boku, „takto by to malo byť, lebo takto!“ ale tam, kde je treba sa ohlásiť, tam sa ukážme, že sme Slováci.

Pozdvihnime zraky a nevoľme do žiadneho úradu, taktiež i do školskej stolice takých ľudí, o ktorých nie sme presvedčení, že sú roduverní Slováci. A preto do každého úradu voľme len takých ľudí, ktorí bojujú s nami a za nás, za tú našu slovenčinu. Keď bude každá miestnosť a každý úrad zaplnený našimi ľuďmi, ktorí bojujú za naše práva, potom sa dožijeme aj lepších časov, v tom našom dosiaľ utlačenom národe slovenskom.

Mladý roľník.

Žitnú kávu

Odporúčame našim rodinám odbornú firmu **Frant. Rajnýš, Praha-Vršovice**, ktorá posielala dobrú žitnú kávu vyplateno dobierkou kamkoľvek 5 kg. za 3 kor. 80 hal. i s dárkom. Zkúste, presvedčíte sa a budete v plnej miere spokojní.

Súsedia sa ale Matulovi len posmievali a žarty si s ním tropili, že jak mohol tak rôznobarevné volky dohromady spojif. Matula však pokrčii ramenami a odvetil: „Taký párik, ako sú títo dvaja, musíte ďaleko široko hľadať!“

Strakoš a Beloch ale si zase mysleli, že taký dom a takého gazdu široko-ďaleko najst nemožno.

A už na štyri roky chodia tak spolu a Matulovi ani nenapadne, aby ich rozdvajil. Oni mu aj bez súhlasitej farby celkom dobre dohromady pasujú, čo konečne aj súsedia uznať museli a uznali; no našli sa aj takí, čo mu veru ich aj závideli, sami sa ale nepričinili so statkom tak zachodiť, ako sused Matula.

Prečo tieto láry-fáry tak obširno rozprávam? — Mnohý z Vás sa bude pýtať?

Nuže, len jednoducho preto, aby sme sa od Matulu dačo naučili a sice: len dobré, zdravé a kostnaté statky (lichvu) kupovať, s ňou dobre zachodiť, ju dobre opatrovať a kŕmiť a ku nej láskavým byť. Len tak budeme mať pekné statky. To sa rozumie, že to len ten môže docielif, kto má dostatok krme a preto: kto to nemáš, nechovaj zbytočné kuse; veď jeden poriadno chovaný kus ti viacej osuhu a cti prinesie, ako dva lebo aj tri „trhani“.

Str. F.

Hospodárstvo.

— „Skalické družstvo pre speňaženie ľudového priemyslu“ vydržovalo dňa 31. marca 1914. IV. riadne shromaždenie.

Činnosť tohoto mladého ľudumilého spolku — ktorý zamestnáva cez celý rok naše vyšivačky a dáva im slušný zárobok, bola nadmieru bohatá a zdarná!

S malým kapitálom 6000 kor. dosiahol spolok krásneho obratu 46.542 kor. 60 hal. Odbyt tovaru vykazuje stály postup: (roku 1912 odpredané bolo tovaru za 16.665 kor. v roku 1914 za 23.271 kor. 30 hal. tedy o 6605 kor. viacej. Členov mal spolok 210 s 304 podielami.

Kancelárske práce v spolku vzrástly tiež, ponevác odbyt výrobkov vybavuje se najviacej písomnými objednávkami, ďalej zásielkami kolekcií a výstavkami. Z jara roku 1913 vydržovali sme výstavku v Kolíne n.L., kde sa o hlavný a hmotný zdar výstavy horlivo zaujal lázenský zemský lekár Dr. Rudolf Raše, slečny učiteľky a miestne časopisy.

Od 12–30. mája 1913 usporiadali sme výstavku vo Viedni v Hotel „Pošta“ so sesterským spolkom „Lipa“ v Turč. Sv. Martine. Kde predložili sme najkrajšie kusy nášho ľudového umenia slovenského. Protektorát výstavy prijal blahosklonne gróf Karol Seilern, ktorý s nevšednou obetivosťou pričínil sa, aby naše výšivky, náš slovenský ľudový priemysel prerazil do najvyšších kruhov, do komnat a salónov bohatých ľudí, ktorí môžu stále a bohaté poskytovať zárobok chudobnej slovenskej žene.

Výstavku navštívili členovia vysokého panujúceho domu, mnoho dám z kruhov aristokracie a tiež i kruhy diplomatické, medzi inými urobila na výstavke svoje nákupy pani grófká Berchtoldova, r. Károlyi, kňažny Hanna Liechtensteinova, Paula Metternich, rumunský a anglický konsul atď. Veliké služby preukázala našej výstavke šlachetná dáma pani Viera Stodolová, ktorá radou, vysvetlovaním a laskavým poučením privádzala dámy do trhu a kde francúzsky, rumunsky, tu anglicky bola interpretkov slov. umenia.

Jej manžel pán Kornel Stodola stálymi zprávami do domácich a inostraných časopisov, obetivým a neunavným osobným stykom vo vyšších kruhoch vykonal toľko pre slovenskú ženu a jej umenie, jako nikto pred ním. Dr. Gejza Reháč, lekár jako podpredseda „Národa“ zabezpečil s týmto spolkom hmotný zdar výstavy a pracoval i s p. Michalom Ozábalom celé večere na zdare diela. Nádeje nesklamaly. Úspech bol všestranný.

Predsedyňa družstva pani Kristína Smieskolová rodená Clementis a slečna Elena Sadloňova vytrvaly celý týždeň v namáhavej práci vo výstavke. Začo im buď vrelá vďaka.

V mesiaci novembri 1913 usporiadali sme výstavku a tržnice v Chrudimi a v Čáslave. V Chrudimi dali našej výstavke k dispozícii dva sály „Průmyslového musea“, vďaka Dr. Pippichovi, správam školy hospodárskej, hospodárskej „divčieho lycea“ a obch. Akademie, ktoré hromadne navštívili výstavku a urobily nákupy.

V Čáslave vydarila sa výstavka tiež, jak mravne, tak hmotne. Veľký priateľ Slovákov Dr. Filip, obv. lekár v Tupadlách u Čáslavi s Dr. Tesařom a staviteľom Skřivánkom zabezpečili zdar výstavy a učinili veľké objednávky. Za milé pohostinstvo

srdečná vďaka Mládež gymnásia a ev. pedagogia súčasť sa výstavky hromadne.

Čistý zisk obnáša K 965.34. Prijalo sa vyplácať 5% dividendu. — Naše rezervy obnášajú;

Záložná základina . . . K 681.02
Podporná základina . . . K 487.68
Vzorková základina . . . K 487.68

Spolu K 1656.38

Všetkých členov upozorňujeme, že môžu si kedykoľvek u pokladníčky sl. A. Jurkovičovej dividendu vybrať.

Kto nemieni si ju vybrať, nech to oznámi na dopisnici, že ju spolku daruje. Na odmenu zaslúžilých vyšivačiek a pisariiek odhlasovalo shromaždenie K 40.

Do správy zvolení boli na 3 roky:

Predsedkyňa pani Kr. Smieskolová, podpredsedkyňa pani Gizela Blahová, za pokladníka a jednatelku sl. Anna Jurkovičová, za člena správy sl. Marienka Věberová. Za náhradníčky: panie Agneška Koresková a Ilona Novomeská, za tajomníka p. Ludevít Bunčák. Do dozorného výboru: Panie Charlotta Semianová, Hermina Sekerková, J. Viestova, sl. Charlotta Clementisova, Alžbeta Bránecká, Maria Parížková, sl. Hermina Kastnerová; sl. Anna Tomalova, Jozef Novák, farár, Dr. Pavel Blaho, Malvina Boorova, sl. Hermina Bunčák. Za náhradníčky: panie Borka Jankovičová r. Veselý a Alžbeta Ivičič

Dr. Okánik navrhuje, aby družstvo usporiadalo v lete tohoto roku výstavku umeleckú a umelecko-priemyslovú v Skalici. Prijato. S vypracovaním návrhov poverená správa.

Člen p. farár Ján Novák navrhuje, aby spolok mohol zdarniejšie účinkovať, zbierať nové podiely, lebo kapitál je veľmi malý! Prijato.

Člen pani M. Boorová navrhuje, aby k výstavke pozvaní boli aj ľudoví maliari a amatéri. Prijato.

Správe a dozornému výboru vyslovená za obetavé vedenie zápisničná vďaka. Len ďalej a v pred! Naším ženám k výsledku gratulujeme!

Vyocutý rozhovor.

Janko A.: Súsedko, aj vy odobráte Pokrok a s ním sdružené časopisy?

Mišo B.: Posielajú mi už od nového roku.

Janko A.: A poslali ste už predplatok?

Mišo B.: Ja nie ešte.

Janko A.: Asnaď vám neposlali poukážku?

Mišo B.: Ba poslali.

Janko A.: Nuž čo myslíte, načo vám ju poslali? Azdaj na to, aby ste s ňou podkúrili? Nesvedčí sa, aby ste s ňou išli na poštu a tam peniazky složili?

Mišo B.: Myslím, že je dosť času na to.

Janko A.: To ste na omylu, susede! Myslíte, že tí v tlačiarňi nepotrebujú svoj plat? A či pošta dá známky na borg? A papier, myslíte, že sa tiež nemusí platiť? — Hja, keby každý tak myslel, veru by sme ani jedných noviniek nemali. Kto má toľké kapitále,

aby to mohol vydržať, až sa komu zapáči predplatné poslať?

Mišo B.: Ale veď ja to viem.

Janko A.: Nuže teda zaneste tých pár koruniek na poštu, nech nečakajú tam na vaše smilovanie.

Mišo B.: Máte pravdu, už idem, veď mám poukážku.

Janko A.: Tak sa patrí; poukážku vám preto poslali, aby ste nemali s písaním oštári, len meno vaše tam pripíšte. — Veru tak je!

Vyocul zpravodaj.

Drobné zprávy.

† **Ludevít Lačný**, ev. učiteľ na odpočinku umrel v Nitre dňa 19. marca v 61-om roku. Zosnulý bol za dlhé roky učiteľom v Kostolnom (Nitrianska stol.) a verným pracovníkom na poli slovenskej výchovy. Teraz bol pokladníkom filiálky topolčianskej Meštianskej banky v Nitre. Vďačná mu pamäť!

† **Matej Žuffa**, fabrikant v Liptovskom Sv. Mikuláši, člen slov. národnej strany, obetivý národovec, zomrel 24. marca. Vďačná mu pamäť!

† **Dr. Ján Podlipný** umrel v Prahe dňa 19. marca 1914 v 65 roku života. Zosnulý bol jeden z najnadšenejších pestovateľov myšlienky sokolskej, bol starosta mesta Prahy, advokát, vyslanec atď. Roku 1878 stal sa advokátom. Roku 1885 bol zvolený za mestského výborníka a roku 1893 za námestného starostu. Od roku 1897—1900 bol primátorom mesta Prahy. Zemským poslancom bol od roku 1887 a od roku 1897 prvým starostom celkovej organizácie sokolskej, mohutného „Svazu česko-slovanského Sokolstva.“ Dr. Podlipný stál vždy v prvom rade národných pracovníkov. Veľkých zásluh si získal pri Sokolstve a vývine mesta Prahy. Bol horlivým privržencom česko-slovenskej vzájomnosti. My Slováci: utratili sme v ňom oddaného priateľa, ktorý sa vždy ochotne zasadil za naše snahy. Večná a vďačná mu pamäť!

Zákaz vývozu koní z Ruska. Z Petrohradu oznamujú, že ministerská porada uzavrela zákonom zakázať vývoz koní z Ruska. Tieto poriadky potrebné sú preto, lebo v posledné čase mnoho koní bolo vyvezené do pobalkánskych štátov, následkom čoho v Rusku kone veľmi zdražely. Na tento chýr berlínsky časopis „Lokalanzeiger“ poznamenáva, že nech sa Rusko nečuduje, keď nemecká verejná mienka s pozornosťou sprevádza všetky novšie poriadky, ktoré Rusko na hraniciach robí, bárs osvedčenia Ruska poľahom na jeho pokojné smýšľanie s dôverou prijala.

Povodeň Z Marmarosszigetu oznamujú, že mnohí obyvatelia mesta Visk oznámili hlavnému slúžnemu v Huste, že zo svojich domov vystahujú sa na bušťahásky kopec, lebo v dolnej časti mesta následkom povodní nemožno bývať. Tisa i teraz zaplavila všetky ulice mesta a voda nesteká do svojho riečišťa, ba cez ulice a cez role vyrila si šesť bočných riečišťa. Medzi mostom a mestom nad Tisou stojí taká voda, že sa z mesta len po člnkoch možno dostať k mostu. Hlavný slúžny poprosil vrchnosti o daku odpomoc.

— † **Ján Buzna**, organista-učiteľ na odpočinku po dlhšej nemoci odobral sa na večnosť, kde nieto už bofasti ani trápenia.

Zosnulý bol asi 44 rokov v Krušovciach blahodárne účinkujúcim rektorom. Bol na odpočinku v Chynoranoch u syna, kde aj zomrel. Vychoval 6 synov. z týchto sú dvaja kňazmi. Na jeho vlastnú žiadosť bola mrtvola prevezená do Krušoviec, kde za veľkej účasti obecnstva i z okolia bola 29. marca pochovaná. Nehynúca mu buď pamäť ním vychovaných dobrých Slovákov a poteš zarmútenú rodinu!

— **Uhorský petrolej.** Najnovšie geologické bádanie poukazuje na tú potešiteľnú skutočnosť, že v pôde celého západného Uhorska s prospechom by bolo možno hľadať petrolej. Na prvú stopu petroleja našli v chotári obce Gbely v stolici prešporskej, keď hľadali zemný plyn. Následkom dobrého výsledku odtedy na viacerých miestach vítali v blízkosti prvého vrtania a výsledok znova bol prajný. Takéto výsledky ku tomu povzbudili domáce a cudzozemské zainteresované kruhy, že sa patričné kruhy už dopytovaly, či by uhorská vláda nebola náklonná tento najnovší poklad našej vlasti prepustiť súkromným podnikom, ktoré by však v prvom rade o to sa usilovali, aby uhorský petrolej nepokazil dnešné svetové ceny petroleja. Lenže záujem štátu sa protiví spomenutému záujmu súkromných podnikov, lebo by štát ku vykorisťovaniu petroleja nepotreboval osobitné výdavky, lež práce tieto mohli by sa diať v rámci administrácie kamenno-uholného baníctva. O hľadaní petroleja z Prešporka oznamujú, že na osade zemného plynu v chotári obce Gbely minulý týždeň započali vrtáť novú studňu. Nová veža je tiež 20 metrov vysoká. Tieto dni prichytia sa i k tretiemu vrtaniu v blízkosti dosavadných vrtaní. Veža tejto tretej studne je už tiež takmer hotová. Zemný plyn v chotári obce Straže z poverenia ministra financií minulý týždeň preskúmal hlavný baňský radca dr. Hugo Bög s drom Szontaghom, direktorom geologického ústavu. Zemný plyn a petrolej v Stražoch je práve taký, ako vo Gbeloch. Vrtanie na prírodu v Stražoch je už nariadené, lenže sa ku práci pre technické príčiny prichytia len o mesiac alebo o dva.

— **Tiché jubileum.** Jozef L. Holuby slávil 25. marca 60-ročné jubileum svojej vedeckej spisovateľskej práce. Vedecké dielo Jozefa L. Holubyho známe je celému vzdelanému svetu, len práve od nás, doma, dožil sa málo uznania pre naše boje o holý život a preto, že nedoprajú nám vedeckých ústavov, ktorým by Holuby bol chlúbou a ozdobou. Nie naša vina a slovutný náš vedátor iste nám odpustí, že mu k 60-ročnému jubileumu, ktoré slávil v Pezinku v skromnom krúžku svojich priateľov, podávame iba skromnú fialku vďaka a úcty s poželaním: živ Vás Boh k ozdoze a sláve slovenského národa a vedeckého sveta!

— **Veľký mestský hostinec** a hotel v Skalici na námestí, budova poschodová s veľkou dvoranou, kaviarňou, jedálňou a hostovskými izbami bude sa dňa 23. apríla b. r. na mestskom dome na šesť rokov do prenajmu dávať. Dosiaľ sa platilo 1400 korún nájomného ročne. Hostinec je pekne zariadený. Všetko náradie: stoly, stoličky, posteľe sú majetkom mesta. V prospech mesta by bolo, keď by sa väčšie nájomné docielilo. Je to jediný hotel v našom meste.

— **Pestovateľom cukrovky v Skalici.** Biednu cenu 2 kor. 5 hal. nám núkajú toho roku páni cukrovarníci za našu repu. Úplne nemožná vec je za túto cenu repu pestovať. Rofníci, držte sa sdruzenia a dokážte cukerbaronom, že utláčanie malého roľníctva tiež má svoje hranice. Strážnický okres posiaľ stojí pevne, držíme sa aj my.

— **Potravný Spolok v Malackách** ohlásil insolvenčiu. Vyrovnanie s firmami je v prúde. Väčšina chce spolok udržať. Valné zhromaždenie vydržiava sa dňa 13. apríla o 4. hod. odpoľudňa. Tam sa rozhodne, či sa vyrovná spolok a či bude žiadať oproti sebe konkurs.

— **Potravný Spolok v Gajaroch**, na valnom zhromaždení dňa 29. marca odpísal na starý deficit K 5000. Previedol nové volby a na návrh poslanca Pavla Blaho zrušilo zhromaždenie obchod s vínom, ktorý nič nevynášal.

Potravný Spolok v Sv. Jánoch vykazuje K 207 čistého zisku. Domový fond uložený v banke a rezerva obnáša K 1500. Tržba stúpa!

Oznámenie.

Nižepodpísaní dovoľujeme si týmto ct. obecnstvu Skalice a okolia úctive oznámiť, že sme si po tieto dni otvorili v Skalici

maliarskú a nateračskú dielňu.

Prijímame všetky do tohoto odboru spadajúce práce, ako: malovanie obrazov, kostolov, podobizní, ďalej malovanie izieb a všetky nateračské a pozlacovacie práce od tých najsoľnejších až do tých najjednoduchších za mierne ceny.

Predbežné objednávky prijíma pán Ludovít Valach.

Ubezpečujeme ct. obecnstvo predom, že sa vynasnažíme i tú najmenšiu objednávku čo najsvetomitejšie vyhotoviť.

Odporúčajúc sa do laskavej priazne a prosiac o laskavú podporu, značíme sa

Uh. Skalica, dňa 1. apríla 1914
v plnej úcte oddaní

Kolesík a Mlýnek.

Oznámenie.

Oznamujem veľactnému obecnstvu, že od 1. apríla t. r. prenajal som v takzvanej „Bierhalle“ výčapníctvo na miesto p. Heinricha Klváčka a prosím, aby všetci páni hostia i ostatné obecnstvo, ktorí svoju priazeň boli p. Klváčkovi venovali, túto priazeň i na mňa preniesli.

Nápoje a pokrmy budú i naďalej v tej najlepšej jakosti k dostaniu, obsluha bude vzorná, pečlivosť o hostov tá najvýbornejšia.

V Skalici, dňa 1. apríla 1914.

Rudolf Holý,
hostinský.

Oznam.

Verní svojmu sľubu, ktorí sme boli hneď v prvom čísle podali, rozдали sme sľúbené odmeny najhorlivejším trom sberateľom a rozšírovateľom našich sdružených časopisov a sice:

1. odmenu v cene 40 kor. dostal „kresťansko-sociálny spolok mládeže vo Veľkých Levároch“;

2. odmenu v cene 30 kor. pán Jozef Vanek v Holiči;

3. odmenu v cene 20 kor. pán Štefan Kočí vo Viedni, a

4. pozdejšie sľúbenú dostal pán Vincent Széles v Krušovciach, ako najhorlivejší spolupracovník.

Pri tejto príležitosti poukazujeme na naše vyzvanie na čele tohoto listu, v ktorom sľubujeme odmenu tým, ktorí nám 25 adries takých ľudí z okolia pošlú, ktorí naše časopisy ešte nemajú a boli by ochotní ich odobrať.

Adresy nech sú správne napísané.
Vydavateľstvo.

Listareň.

— **Ján Minárik v Dolnej Súči.** Už sme boli raz vyhlásili, že rady a pokyny udeľujeme bezplatne i n našim predplatiteľom. Vy sa v našom sozname nenachodíte.

Andriš Benka, Antalfalva. „Stoleták už není na sklade; nemôžeme poslúžiť, a zvláštne vydanie už nezariadime. Časopisy budú vždy správne chodiť, len či budú Vám aj správne vždy doručené, to už nevieme.

Peter Horváth ml., Pelső Zsadány. I pre Vás platí to isté, čo vyššej odkazujeme p. Minárikovi. Ostatne, budeme sa dopytovať a keď možno, i vyhovieme, ale sľúbif určite nemôžeme.

Jozef Lacko vo Stvrtku pri Váhu. Časopisy zasielame riadne.

Michal Bučič v D. Novej Vsi. Adresu sme opravili a síce P. P. č. 272. a poslali teraz všetky mesačné čísla.

Ohľadom tej soli obráťte sa na skalický potravný spolok. Dostanete ju

Jozef P. je kováčom? I jemu posielame a neprišli zpät.

Tržné ceny v Budapešti.

Značené 30. marca.

Ceny rátajú sa od m. centa

Pšenica	24.60—25.90 kor.
Raž	18.60—18.85 „
Jačmeň	14.00—15.00 „
Ovos	15.10—16.40 „
Kukurica	13.70—14.00 „
Ďatelina	130.00—180.00 „
Lucerna	110.00—160.00 „

Zeleniny.

Fazula veľká biela	19.50—20.00 kor.
„ strakavá	15.00—16.00 „
Hrach nelúpaný, čistý	30.00—32.00 „
„ lúpaný	29.00—56.00 „
Šošovica čistá	40.00—78.00 „
Konopné semä	26.00—26.50 „
Mak (modrý)	60.00—64.00 „
Proso	31.00—36.00 „
Rasca (kmín)	78.00—80.00 „
Zemiaky žlté (1 vagón)	5.75—5.95 „
Ružiaky	4.70—4.90 „
Biele	4.20—4.30 „

za metr. cent.

V mesiaci marci poslali predplatné:

Štefan Putnoky 5 kor., Dr. J. Wagner 5 kor., Ján Kliešek 5 kor., Fl. Lukášek 5 kor., Flor. Baričik 5 kor., Michal Gajdoš 5 kor., Br. Halabrin 5 kor., Fil. hosp. b. v P. 5 kor., Vendelin Longauer 5 kor., Potr. spol. v B. 5 kor., Marek Hladík 5 kor., Fera Veselý 5 kor., Ján Lupták 5 kor., Spol. ev. mlád. v Č. 2 kor., Valent Uhnák 5 kor., Marek Ovečka 5 kor., Ján Tomša 5 kor., Štefan Mikletič 5 kor., Jozef Pokorný 5 kor., Jozef Kanik 5 kor., Michal Hurban 1 kor., Ján Majzon 5 kor., P. Ambro Tomša 5 kor., Ján Bednárik 5 kor., Lud. banka v Hl. 5 kor., Albert Pavelka 5 kor., P. Abonyi 5 kor., J. Procháska 2 kor. 50 hal., L. Sláma (z predošlého) 5 kor., Ján Hajosi 5 kor., Martin Budovič 2 kor. 50 hal., Ján Baláz 5 kor., Pavel Bartošik 3 kor. 75 hal., Jozef Mikulovič 3 kor. 75 hal., Štefan Šebesta 5 kor., Zigm. Wechsler 5 kor., Ignác Veselský 5 kor., Ján Schovajsa 5 kor., Štefan Pukančík 5 kor., Štefan Polák 5 kor., J. Heinz 5 kor., Ján Riška 5 kor., Anton Ondriška 2 kor., Michal Bodický 5 kor., Imrich Novák 5 kor., Štefan Čermák 5 kor., Ján Jursa 5 kor., Martin Čermák 5 kor., Ján Ravas 5 kor., Ján Orgonik, 22. 5 kor., Karol Malinovský 5 kor., Ján Žák 5 kor., Jozef Horáček 5 kor., Method Bella 5 kor., Juraj Lacko 5 kor., Ján Štukovský 5 kor., Frant. Novák 5 kor., Jozef Dérer 5 kor., Lud. Jankó 5 kor., Daniel Pažický 5 kor., Lud.

banka na M. 3 kor., Ján Valášek 5 kor., Emil Izák 5 kor., Ján Leszkovský 5 kor., Ján Blažek 5 kor., Ferd. Müller 5 kor., Lud. banka v N 5 kor., Vojt. Běláf 5 kor., Pavel Kunik 5 kor., Pavel Melichar 2 kor., Ignác Šohajda 5 kor., Hosp. b. v T. 5 kor., Pavel Buchta 5 kor., Frant. Matulay 5 kor., Martin Dermek 5 kor., Lud. b. v N 5 kor., Ján Svítek 3 kor., Úverný spol. v Š. 5 kor., Frant. Baláz 5 kor., Klement Vavrovič 5 kor., Cyprian Lukáč 1 kor., 25 hal., Jozef Hyža 5 kor., Karol Hirsch 5 kor., Ján Šujanský 5 kor., Jur. Gramantik 2 kor., Frant. Punda 5 kor., Valent Haslinger 5 kor., Lud. Čermák 5 kor., Fil. banky T. v Š. 5 kor., Fr. Michálek 5 kor., Michal Kalamen 5 kor., Ján Filipča 5 kor., Karol Štúr 5 kor., Jozef Gregor 5 kor., Michal Erdelyský 3 kor., Edvard Sándorfi 5 kor., Adam Slávik 5 kor., Ján Vachaja 2 kor. 50 hal., Stanislav Gašparík 5 kor., Štefan Kočí 2 kor. 50 hal., Spol. Národ 5 kor., Pavel Folba 2 kor., 50 hal., Jozef Miština 5 kor., Jozef Smrtič 5 kor., Ján Kadlic 5 kor., Valent Franc 5 kor., Karol Zettel 5 kor., Pavel Nebilý 5 kor., Ján Húšek 2 kor. 50 hal., Martin Blažek 5 kor., Ján Lacza 2 kor. 50 hal.

Držte se
toho čo je dobré a račte si psáti o nové vzorky dobrých látok pánských i dámských, továrne na sukna
KAREL KOCIAN V HUMPOLCI

Nabídnutie k sňatku 24ročný, inteligentný remeselník od dreva, — hľadá za príčinou skorého sňatku známosť s dievkou alebo mladou vdovou, ktorá by mala záujem v malom gazdovstve a remeselníctve, s venom 160—2000 kor. Ct. nabídky vyprosuje si do „Administrácie Novin Mládeže“ pod značkou „Snaživý“. Zart vylúčený a tajnosť zaručená.

5 kg.
veľmi jemnej
ražnej kávy
K 3.20
poštou o 50 hal. viac, v ručnikovom obalu s praktickým dárkom ponúka
Fr. Opatrný,
Praha VII. — 403.

Kupujte len
- u fyriem, -
ktoré u nás
inzerujú!

Najlepšie hospodárske

zeleninové a kvetinové

SEMENÁ

- ďalej všetky potreby -
pre hospodárstvo dodáva

Edmund ::

Mauthner

c. a kr. dvorný obchod so semen. mi.

V BUDAPEŠTI
VII. Rottenbiller ul. 33.

Cenníky na požiadanie
zašlem zdarma a franko.

Senzačné!

Ziadam o zaslanie zbera a na ukážku prvých 64 strán senzačných románov:
VZLETY LIDSTVA (LIBUŠE 1914.)
 (Román aviatiky budúcnosti a senzačného boja za jej vznesenie cieľa od slávnej apoštoky mieri Bertý Suttnerovej).
ČESTI PÁNI (MATICE LIDU 1914.)
 (Vysoko učvatné, ománové dielo o tragédii bel-horskej z pera nemeckej autorky E. Salburgovej, ktorá sa však k podiviu riadi po boku najlepším belletristickým domácim dielom.)

Meno: _____
 Bydlisko: _____
 Pošta: _____

Kupon tu zariadený výplňte, vystrihnite, vložte do nezalpenej obálky s 3 hallovoú známku a zašlite ktorémukolvek knihkupcovi alebo priamo **Naklad. F. Šimáčka v Prahe** Jeruzalémska ulica 11.

Nekupujte nič iného proti

kašľu

zachrípnutiu, katarhu, zasľemovaniu, krčom a čiernemu kašľu, jako dobre chutnajúce

KAISEROVÉ PRSNÉ CARAMELLY

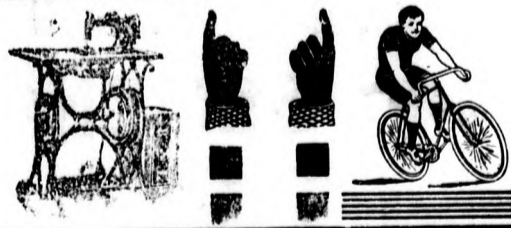
so značkou „s tromi jedlami“.
 5900 vysvetení po ruke od lekárov a privátnych osôb, zaručujúce istý účinok.
 Balík 20 a 40 hal. Krabica 50 hal.
 Dostať v každej lekárni.

JÁN NOVOMESTSKÝ,

zámočník a strojník v Hollči.

Odporúča ctenému obcenstvu svoj hojne zásobený sklad hospodárskych strojov, ďalej byciglov, šijacích strojov atď.

Ceny mierne, obsluha solídna.

Pozornost!

Prosím uctivá Pani, nepitaju u kupca len rovno jednu pakličku lebo škatulku „Cichoriu“, lež tu istú známku

Franc

abi tu istotu mali vždi pretu jednaku a najlepšu jakost. — Pozoruju pritom natito ochrárske známki a podpis, lebo naše pakování sa v jednakých farbách papírov, a zjednakím písmom napodobuje. —

Ochrárska známka. Ochrárska známka. Ochrárska známka.

K 4884 01 I.

Jindřicha Francka synové

Luhačovická Vincentka

je výbornou, osviežujúcou zdravotnou stolnou vodou; s vínom chutí výborne, a obsahujúce sodu, napraví kyslé a tvrdé vína. — Užíva sa s prekvapujúcim výsledkom pri všetkých katarrhoch hrdla, trubíc a žalúdka, játer, a močového mechúra.

Hlavný sklad pre Uh. Skalicu a okolie:
 Gazdovský potravný spolok v Uh. Skalici (Szakolcza Ny. m.)

*****

Jediná
 našská výroba
 „krmného
 vápna Durin“

Pre statok a drúbež polovičná úspora na krme. Škatulka Durina stojí K 1.—, 5 kg. K 5.—. Výživné krmné vápno 5 kg. za K 2.50, 100 kg. za K 30.—. Páni hospodári pri objednávke udajte, pre aký statok potrebujete. Ďalej mám na sklade

DESINFEKTIONS
 osvedčenú ochranu proti „červenke“, nákazlivej to chorobe u prasíc a hovädzieho statku. Ničí rozmnožovanie sa bacilov pri slintavke a kulhavke.

1 flaska s návod. k upotrebeniu K 3.—, 6 flášek K 15.—
 Tiež veľmi dobrý prostriedok proti „červenke“ je **KRISTALÍN**

Cena 1 škatulky K 1.—.
 Zasiela koncessovaný závod **RUDOLF DETONY, Szakolcza**

*****

Prvá trnavská parná tehelňa
P. MITTAČKA nástupcu v TRNAVE

odporúča svoje prvotriedne výrobky jako: tehlu ručnú, tehlu strojvú, tehlu prelisovanú, dlaždice; ďalej: škridlicu ručnú, škridlicu strojvú, škridlicu šupinovú, škridlicu f. lco u Steinprückovu a korytká rôznych druhov. Napíšte si o cene.

Rozširujte „POKROK“!

ES-KA
 A koncentrálo kötka-rikás „Es-Ka“ kerék-párunk által cca. 40% erőkéféjtest megtakarít
 A legfontosabb újdonság.
 Kastrup & Swetlik Eger VB.
 Egyedüli árusítás: Poppeck August, Ho ícs

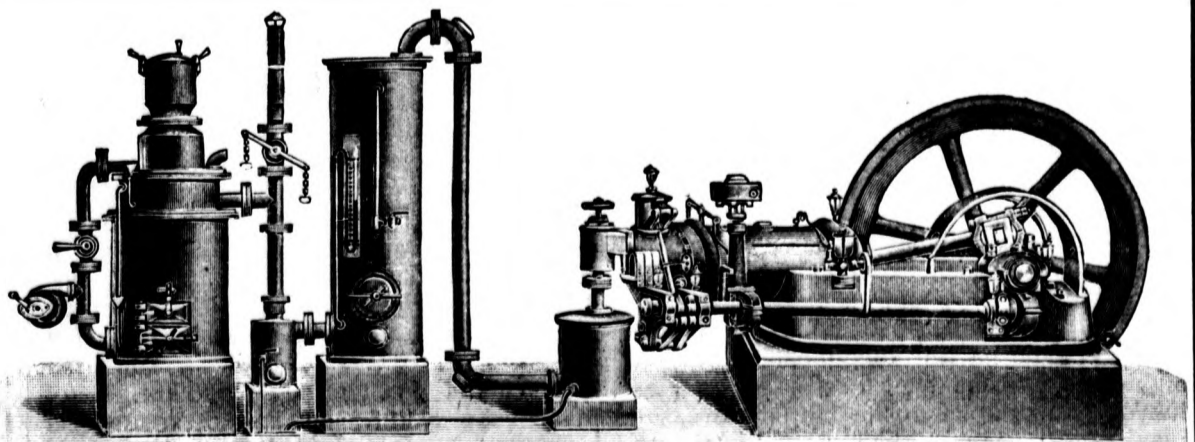
Dobrý dokonalý stroj dodá Vám pre hospodárstvo našská firma:

F. HAŠA,

továrň strojov hospodárskych K. sp. Trnava, (Nagyszombat)

Za ľahký chod a dobrý výkon berie najširšiu záruku. Keď daktorý stroj nevyhovie, na svoje trovy ho vymení.

Cenníky zadarmo. Adresa dopisov, ako hore uvedeno, telegramevá: HAŠA, NAGYSZOMBAT. Telefon Interurban číslo 129.

Tlačou a nákladom Jozefa Teslika v Uh. Skalici.